

Pälkäneen Rauniokirkon Suojeluyhdistys ry hakee Pälkäneen kunnalta 75 000 euron tukirahoitusta Pälkäneen rauniokirkon lasikatteen rahoittamiseksi.

ASIAN TAUSTAA

Pälkäneellä sijaitseva Pyhän Mikaelin kirkko, tunnetummin Pälkäneen rauniokirkko, on 1400 – 1500 -lukujen vaihteessa rakennettu harmaakivikirkko, joka toimi Pälkäneen pääkirkkona nykyisen kirkon valmistumiseen, vuoteen 1839 saakka. Hylkäämien jälkeen Pyhän Mikaelin kirkon perustukset alkoivat pettämään ja sen runko rapautumaan. Kirkon katto sortui myrskyn seurauksena 3.12.1890, mistä lähtien kirkko on ollut katoton rauniokirkko.

Kuten liitteenä olevasta Ely:n (elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus) rahoitushakemuksesta käy ilmi, koko rauniokirkon historian ajan, on ollut jokseenkin epäselvää, kenelle kirkon kunnostaminen kuuluu ja tulisiko kirkko kattaa. Kirkkoa on lähdetty ensimmäisen kerran korjaamaan 1930-luvulla ja korjausta jatkettiin Museoviraston suojaamissuunnitelman mukaisesti 1950-luvulla. Museovirasto valvoo ja ohjeistaa kirkon restaurointia ja konservointia. Kirkon ja sen lähiympäristön suojelutoiminnasta vastaa taasen Pirkanmaan maakuntamuseo, sen ja Museoviraston välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti. Pälkäneen seurakunta omistaa kirkon ja sen maa-alueen.

Pälkäneen Rauniokirkon Suojeluyhdistys ry perustettiin 25.10.2002 hoitamaan ja suojelemaan rauniokirkkoa sekä vaalimaan sen arvoa kulttuurihistoriallisena monumenttina ja paikallisiin nähtävyytenä. Perustamisestaan lähtien suojeluyhdistys on vastannut kirkon hoidosta ja kunnossapidosta vuokrattuaan kirkon maa-alueen Pälkäneen seurakunnalta. Jo yhdistyksen alkuajoista lähtien on tavoitteena ollut kirkon kattaminen, jotta muurit saataisiin suojattua säältä ja eroosiolta ja kirkko voisi toimia säästä riippumattomana ympärivuotisena kulttuurikohteena.

Suojeluyhdistys on vuosien mittaan hakenut ja saanutkin apurahoja eri tahoilta, kuten Museovirastolta, Kordelinin säätiöltä, Ely-keskukselta ja Pirkan Helmeltä. Rahoituksen ja talkootyön turvin on kirkon muureja korjattu sekä katettu lautakatteella kirkon sakaristo ja asehuone. Rahoitus ei ole kuitenkaan yhtä aikaisesti ollut riittävää lasikatteen saamiseksi kirkkoon. Kattoa ei haluta toteuttaa paanukattona, sillä sellaisia keskiaikaisia kirkkoja on Suomessa paljon. Sen sijaan raunio on harvinaisuus ja sen ominaispiirteet pysyisivät suojattuina kevytrakenteisen lasikatteen alla, joka ei häiritsevästi muuttaisi kirkon ainutlaatuisia ulkonäköä.

HANKEHAKEMUS JA RAHOITUSSUUNNITELMA

Pälkäneen Rauniokirkon Suojeluyhdistys ry hakee Pirkanmaan Ely-keskukselta rahoitusta rauniokirkon lasikatteeseen. Hankkeen arvioitu budjetti on 510 200 euroa. Ely-keskus on alustavasti suhtautunut asiaan myönteisesti. Tällaisessa hankkeessa Ely:n rahoitusosuus voisi olla enintään 50 %, jolloin hankkeen omavastuuosuudeksi jäisi 255 100 euroa.

Tämän rahoituksen osalta Suojeluyhdistyksellä on sitoumuksia noin puolet pankeilta ja yrityksiltä sekä osuus talkootyöstä.

Ely-keskuksen rahoitus hankkeeseen tulisi maakunnallisista matkailuhankkeista, jolloin keskuksen näkemys on, että hankkeesta hyötyvät tahot osallistuisivat kustannuksiin ja osoittaisivat sitoutumista matkailun edistämiseen alueellaan. Kunnan rahoitusosuuden hankkeesta tulisi olla 10 – 15 %, mikäli olisi n. 50 000 – 75 000 euroa.

Liitteenä olevan kustannusarvion mukaisesti suurin kuluerä hankkeessa on maalattu teräsrunko asennettuna 190 000 euroa ja lasit asennettuna 180 000 euroa. Muita suurempia kulueriä ovat muurien päälle tulevan anturan/ katon ankkurointivalun tekeminen 51 000 euroa, muurien yläosan kunnostustyöt 43 200 euroa sekä teräs- ja betonirakenteiden suunnittelu, laskenta ja konepajakuva 25 000 euroa.

Pyhän Mikaelin kirkko eli Pälkäneen Rauniokirkko on merkittävä ja tunnetuin maamerkki Pälkäneellä. Se on poikkeuksellinen kulttuurihistoriallinen kohde, joka on vahva osa Pälkäneen pitkää historiaa. Rauniokirkko on suosittu nähtävyys ja vihkikirkko, mutta sen katottomuus heikentää kirkon käytettävyyttä erilaisissa toimituksissa, konserteissa ym. tapahtumissa. Lisäksi raunioiden suojaamattomuus altistaa ne merkittävästi sään vaikutuksille ja aiheuttaa säännöllistä kunnostustarvetta.

Kunnan tehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan elinvoimaa. Lain kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019) 3 § 5. mukaan kunnan tulee edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa. Pälkäneen Rauniokirkko on vahva osa Pälkäneen kulttuurihistoriaa ja matkailullisesti merkittävä kohde Pälkäneellä. Kunnan osallistuminen hankkeeseen jollakin rahoitusosuudella on perusteltua.

Toimivallan peruste

Kuntalaki 410/2015 § 14
Hallintosääntö 19 § 1.

Valmistelija

Pauliina Pikka, kunnanjohtaja
p. 040 573 6390, pauliina.pikka@palkane.fi

Esitys

Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle

1. että Pälkäneen kunta osallistuu Pyhän Mikaelin kirkon eli Pälkäneen rauniokirkon lasikatteen rahoittamiseen 75 000 eurolla, mikäli Pirkanmaan Ely-keskus päättää rahoittaa hanketta ja hankkeen muu rahoitus saadaan kokoon hankkeen toteuttamiseksi.

2. että rahoituksen antamisen ehtona on Pälkäneen seurakunnan osallistuminen hankkeen rahoittamiseen.

3. että kunnan talousarvioon vuodelle 2024 varataan 75 000 euron määräraha lasikatteen rahoitusavustukseen.

Käsittely kokouksessa

Asian esittelyn aikana esittelijä muutti päätösesitystään kohdan 3 osalta. Uusi päätösesitys kuuluu kokonaisuudessaan:

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että

1. Pälkäneen kunta osallistuu Pyhän Mikaelin kirkon eli Pälkäneen rauniokirkon lasikatteen rahoittamiseen 75 000 eurolla, mikäli Pirkanmaan Ely-keskus päättää rahoittaa hanketta ja hankkeen muu rahoitus saadaan kokoon hankkeen toteuttamiseksi.
2. rahoituksen antamisen ehtona on Pälkäneen seurakunnan osallistuminen hankkeen rahoittamiseen.
3. kunta päättää lisätalousarviosta tämän määrärahan osalta siinä vaiheessa, kun hankkeen kokonaisrahoitus varmistuu.

Päätös

Hyväksyttiin muutetun päätösesityksen mukaisesti.

KV 28.11.2023 § 68
565/02.05.01.01/2023

Liitteet:

Tukihakemus, Pälkäneen Rauniokirkon suojeluyhdistys ry
Kustannusarvio Rauniokirkon lasikattaminen ELY 2023
Apurahahakemus Pälkäneen Rauniokirkon kattaminen ELY 2023

Esitys

Kunnanhallitus:

Kunnanvaltuusto päättää, että

1. Pälkäneen kunta osallistuu Pyhän Mikaelin kirkon eli Pälkäneen rauniokirkon lasikatteen rahoittamiseen 75 000 eurolla, mikäli Pirkanmaan Ely-keskus päättää rahoittaa hanketta ja hankkeen muu rahoitus saadaan kokoon hankkeen toteuttamiseksi.
2. rahoituksen antamisen ehtona on Pälkäneen seurakunnan osallistuminen hankkeen rahoittamiseen.
3. kunta päättää lisätalousarviosta tämän määrärahan osalta siinä vaiheessa, kun hankkeen kokonaisrahoitus varmistuu.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.